

UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

JÓZEF PIETER

WSTĘP DO NAUKI O OSOBOWOŚCI

CZĘŚĆ I

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

KATOWICE 1969

Spis treści

Część pierwsza

Str.

SŁOWO WSTĘPNE	IX
---------------------	----

Rozdział I

POJĘCIA I PROBLEMY PODSTAWOWE NAUKI O OSOBOWOŚCI

Wstęp	1
Rola nauki o osobowości w psychologii	3
Główne wątki historyczne nauki o osobowości	10
Główne pojęcia nauki o osobowości	16
Główne problemy nauki o osobowości	19
Problem "istoty" i definicje pojęcia osobowości	20
Problem wyodrębniania cech osobowości	27
Problem budowy, czyli układu cech osobowości	31
Budowa osobowości a jej tzw. inwentarze	37
Problem początków i rozwoju osobowości	41
Problem rozstroju osobowości	46
Problem typologicznej klasyfikacji osobowości	49
Problemy diagnozy czyjejs osobowości	54
Metoda psychodiagnostyczna H. Rorschacha	59
Inwentarze osobowości	62
Bernreutera lista pytań do "inwentarza osobowości"	65

Rozdział II

PROBLEMY NAUKI O TEMPERAMENTACH

Związek zagadnień, dotyczących temperamentu i charakteru	75
Pojęcie temperamentu i nauka o temperamentach	77
Składniki temperamentu	78
Raport do rzeczywistości, jako składnik temperamentu.	80
Typologia temperamentów a klasyfikacja typów budowy ciała	88
Pawłowa typologia temperamentów	95

Rozdział III

PROBLEMY CHARAKTEROLOGII

Co to jest charakter?	98
Co to jest cecha charakteru?	100
Odmiany i stopnie danej cechy charakteru	103
Rodzaje cech charakteru	106
Zasady moralne	109
Moralne uczucia i postawy	116
Egoizm i postawy egoistyczne	121
Ambicje, jako składniki charakteru moralnego	126
Lęki i postawy lękowe, jako cechy charakteru moralnego	133
Wola, jako składnik charakteru	138
Pragnienia, dążenia i zamierzenia	141
O skutecznym wysiłku i o kształceniu woli	145
Nawyki i charakter	147
Sumienie i samowiedza	151

	Str.
Dominacja cech i sprawa struktury charakteru	158
Typy charakterów	162
Ludzie "bez charakteru"	163
Ludzie słabego charakteru	167
Przyczyny słabości charakteru	170
Ludzie ze złym charakterem	174
Geneza złego charakteru	177
Ludzie "z charakterem"	180
Warunki kształtowania się charakteru zdrowego	184
Przeobrażenia charakteru	187
Wnioski	191

Rozdział IV

ZDOLNOŚCI I ZAINTERESOWANIA

Geneza psychologii zdolności i zainteresowań	193
Pojęcie i problem zdolności	195
Przegląd zdolności	200
Praktyczne znaczenie zdolności	202
Osobowościowa rola zdolności	205
Pojęcie inteligencji ogólnej	209
Ogólność inteligencji	210
Sprawa uzależnień inteligencji ogólnej	213
Charakter przystosowawczy inteligencji ogólnej	217
Geneza testów inteligencji	219
Rozwój teorii i praktyki testów inteligencji	221
Bineta skala inteligencji	226
Ilorazy inteligencji i skale ilorazów	228

	Str.
Kontynuacje i przeróbki skali Bineta	229
Wechslera-Bellevue skala inteligencji	231
Inteligencja jako "inicjatywa wewnętrzna"	233
Krytycyzm	236
Pomysłowość	240
Fantazja i niepokój twórczy	244
Zdolność do "ostrego" myślenia	250
Zdolności do analizy i do syntezy	254
Uzdolnienia specjalne, talenty	256
Pojęcie zainteresowań	263
Problematyka psychologii zainteresowań	264
Kierunki i stopnie zainteresowań	267
Uzależnienia zainteresowań	268
Rozwój zainteresowań	272
Skutki zainteresowań poznawczych	274
Kształcenie zainteresowań	276
Poznawanie zainteresowań	277
Testy zainteresowań	282

Rozdział V

WIEDZA OSOBISTA I UMIEJĘTNOŚCI

Problemy do rozpatrzenia	284
Pojęcia: wiedza, poznanie, wiedza obiektywna, wiedza o- sobista i rodzaje wiedzy	285
Składniki wiedzy osobistej	290
Wiadomości i pojęcia teoretyczne	293
Wiadomości i pojęcia praktyczne	298

	Str.
Pogranicze między pojęciami teoretycznymi a praktycznymi	302
Układy składników wiedzy	304
Znajomość faktów naukowych	305
Znajomość teorii i poglądów naukowych	308
Pochodzenie wiedzy osobistej	311
Rola osobistego wysiłku twórczego w zdobywaniu wiedzy .	314
Różnice jakości wiedzy osobistej, czyli jej struktury .	316
Stanowisko asocjacionizmu w sprawie struktury wiedzy osobistej	319
Warunki "strukturotwórcze" w powstawaniu wiedzy osobistej	321
Rozwój wiedzy osobistej	325
Wiedza dzieci przedszkolnych	327
Wiedza dzieci szkolnych	329
Wiedza młodzieży w wieku dojrzewania	331
Wiedza dorosłych	333
Wiedza osobista jako wykształcenie	335
Deformacje wiedzy	339
Typowe deformacje wiedzy obiektywnej w świetle praktyki szkolnej	341
Typy umysłowe	344
Typy wiedzy i umysłowości naukowej	346
Uczuciowa strona wiedzy	350
Wiedza a charakter	352